

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sapientissima Dei Mvndvm Regentis Gvbernatio; Ex qua
pendent, quæ vulgò in Casv, Fortvna, Fato, Esse Pvtantvr**

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1645

§. 5. Fortunæ humanæ debilia fundame[n]ta.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52314](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52314)

S. Au-
gust. in
Psal. 124.

bratione fructum bonum: felicitas autem cor-
rumpit animum peruersa securitate, & dat lo-
cum diabolo tentatori. Sed hanc causam, se-
cundò iam loco, attigimus. Ad quam eti-
am pertinet, quòd homines, vt ærumnis
moliuntur; ita prosperitate fiant duriores.
Vnde, quem in hac quæstione iudicem ele-
gimus, idē Augustinus iubet nos, non inten-
dere, in homines, qui prosperantur in hoc seculo
felicitate falsa atq; ventosa & prorsus seducto-
ria: ubi nihil aliud nutriunt, nisi superbiam, &
cor eorum congelascit aduersus Deum, & fit
durum aduersus imbrem gratie ipsius, ne fru-
ctum ferat. Presumentes enim, omnia sibi ab-
undare, qua videntur huic vitæ necessaria, &
ultra quam necessaria. Et cum sint homines,
per iniquitatem, inferiores omnibus hominibus;
per superbiam, superiores se putant omnibus ho-
minibus. Atq; utinam, vel sicut alios homines
se esse deputarent.

§. V.

Fortune humana debilia fundamenta.

Quidnam igitur est felicitas illa seducto-
ria?, quid *Fortuna* tam bella, quæ, apud
mortales, adeò multum valet, vt dicta sit
omnipotens? In primis copia diuitiarum: de-
inde magnitudo honoris; potentia; nomen
illu-

Illustre & clarum; corporis robusta valetu-
 do; & quidquid optant humana vota. Quod
 ad diuitias attinet, finxerunt sanè Xeno-
 phon Atheniensis, & Callistonicus Theba-
 nus *Fortuna* simulachrum Plutum infantem
 gremio gestantis. Atqui Plutum *Fortuna*
 pluribus ostentat, quàm donat: alliciendo
 fascinat, non locupletat. Hinc *Fortuna*,
 apud Romanos, *Viscata* dicta, quòd homi-
 nes eminus captet; & adeò quidem, vt *For-*
tuna aureæ effigies in cubiculis Principum
 olim poni soleret, quæ iisdem morientibus,
 in successorum manus traderetur. Sic enim
 de Antonino Pio moriente Iulius Capitoli-
 nus scribit: *Tertia, die cum se granari vide-*
ret, M. Antonino Rempub. & filiam, presen-
tibus Praefectis, commendauit, Fortunamq; au-
ream, quæ in Principum cubiculo poni solebat,
transferri ad eum iussit. Et de Seuero Spar-
 tianus: *Fortunam regiam, quæ comitari Prin-*
sipes, & in cubiculis poni solebat, geminare sta-
tuerat, ut sacratissimum simulachrum utriq;
relinqueret filiorum: sed cum videret, se perur-
geri, sub horam mortis dixisse fertur, vt alter-
nis, apud filios Imperatores, in cubiculis pone-
retur. Igitur seruabatur, *fortuna aurea, in*
Imperatorum cubiculis, quasi regni fatum;
 quasi

Pausan.
 in Bœo-
 ticis.

Spartian.
 in Seue-
 ro.

quasi Palladium quoddam, quasi Dea felicitatis: sed Dea inconstans, vaga, levis.

§. VI.

Fortune inconstans cecitas, & ceca inconstantia.

Itaque, sicut illa in caelo est aeterna, ita haec diaria est felicitas, & trallaticia; quae in statua sua, aurea, re ipsa vitrea est, cum splendet, frangitur. Quod testantur complures.

Tacitus
3. Annal.

Phil.
quod
Deus sit
immutabilis.

Dio lib.
58.

Senec.
lib. 6. de
Beneficiis,

Tacitus ait: *Nihil rerum mortalium tam instabile & fluxum est, quam potentia non sua vix nixa. adeo, ut Fortunam citius reperias, quam retineas.* Adstipulatur Philo his verbis: *Nihil est, quod mortales tanto affectu desiderant, re ipsa nihil: sed umbra, aut aura, antequam subsistat, praetercurrens. Accedit, & recedit, Euripis, & aestibus maris similis.* Subscribit & Dio, quo teste, Seianus luculentam Fortune ludibrium, Fortunam Serui Tullij, quam domi superstitione habitam libationibus & sacrificijs colebat, repente vidit se auertentem, expertus postea, quod in imagine vidit prius. Sed ante omnes, graphicè Seneca, *Omnia, inquit, ista, quae vos tumidos, & supra humana elatos obliuisci cogunt nostra fragilitatis, quae ferreis claustris armati: quae ex alieno sanguine raptae vestra defenditis: propter quae clas-*